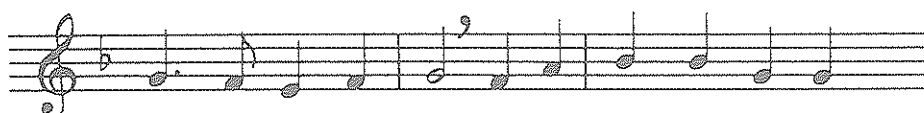

Strand, zwembad of bad; het zijn vooral deze plekken waar jonge kinderen hun eigen lichaam ontdekken en ervaren. Schelpen aan je vingers, zand tussen je tenen, water in je oren en schuim op je neus. Voeg daarbij het plezier aan beweging en ze zijn helemaal in de sfeer om een actieliedje uit te voeren.

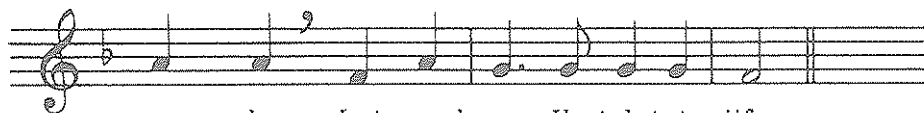
Tellen

Hoor eens hoe goed ik kan tel - len. 'k Heb van

al - les aan mijn lijf. Als je wilt, mag jij ook

mee - doen. Let goed op: Ik tel tot vijf.

1, 2, 3, 4, 5 ... (vertragen)

2 'k Heb 1 hoofd en
'k heb 1 mondje
en 1 hele dikke buik.
'k heb 1 rug en
'k heb 1 halsje
en 1 neus, waarmee ik ruik.

3 'k Heb 2 ogen, 'k heb 2 oren
en 2 benen om te staan.
'k Heb 2 schouders,
'k heb 2 handen
en 2 voeten om te gaan.

4 Ieder handje heeft 5 vingers
met 5 nageltjes erbij.
Ied're voet heeft weer 5 tenen
met 5 nagels op een rij.

Uit: M. Wiersema, *Mondjesmaat* (Voorhoeve, Den Haag).

Aansluitend op het liedje knippen de kinderen de verschillende lichaamsdelen van het poppetje op doeblad W30 uit. Ze doen dit in de volgorde, zoals de plaatjes van de dobbelsteen die aangeven. Ze knippen ook de dobbelstenen (doeblad W29) uit en zetten die in elkaar. U helpt hen even door een scherp voorwerp langs een liniaal over de vouwlijnen te trekken.

In kleine groepjes proberen de kinderen om beurten dobbelend het poppetje compleet te maken. Wanneer een kind na een worp een deel kan leggen, moet het eerst precies vertellen, welk deel dat is en waar het uit bestaat. Bijvoorbeeld: het is een hand met vijf vingers of een hand met vier vingers en een duim.

Variatie

U kunt het spel vereenvoudigen door een niet uitgeknipte kopie als ondergrond te laten gebruiken.

Situatie

Kring

Werkles

Bedoeling

Kennis en beleving van het eigen lichaam (via directe ervaring, waarneming of voorstelling) (13.1).

Kennis en beleving van de positie van het eigen lichaam in de ruimte en van lichaamsdelen onderling (13.2).

Ontdekken en leren kennen van het eigen lichaam (14.1).

Doebladen W29 en W30

Materiaal

Kleurpotloden en kleurstiften.

Organisatie

U werkt naar keuze met de hele groep of met een deel ervan.

Jaarkalender

In principe het hele jaar. Bij voorkeur in de zomermaanden (strand).

Leerlijn

☐ Groep 1.

☐ Groep 2.

Héél geschikt voor jonge kinderen.

Observatie/evaluatie

Zijn er kinderen die moeite hebben met links-rechtsoriëntatie?

Laat hen vooral bij zichzelf en bij elkaar aanwijzen en benoemen wat ze in het dobbelspel leggen.

Spetter spat, spetter spat.
Kijk, ik maak mijn handen nat.
Vraag je waarom doe je dat?
Omdat ik vieze handen had!

U staat bij het aanrecht uw handen te wassen, terwijl u dit versje opzegt. Onder het afdrogen houdt u een kort gesprekje:
Wanneer moet je je handen wassen? (Voor het eten, als ze vies zijn, als je naar de wc. bent geweest.)
U nodigt twee kinderen uit hun handen te komen wassen, één kind met zichtbaar vieze handen, één kind met schone. Ze krijgen beiden een vergrootglas en bekijken hun handen van heel dichtbij. Ook de schone handen blijken dan nog best vies te zijn! Dus ook al zie je dat op het eerste gezicht niet altijd, handen kunnen echt vies zijn. Praat ook eens over bacteriën en ziektes. Om echt schone te handen te krijgen moet je ze zó wassen:
Niet te veel zeep gebruiken, liefst geen vloeibare zeep, want daar gaan gemakkelijk bacteriën inzitten.
Heel goed afspoelen.
En erg goed afdrogen, dan zijn je handen pas echt goed schoon.

Nu gaan we allemaal onze handen wassen. Eerst natuurlijk met het vergrootglas kijken hoe vies ze zijn. Afhankelijk van de grootte van de groep kunt u de kinderen om de beurt in kleine groepen bij het aanrecht laten wassen. U kunt ook zorgen voor plastic bakken, zodat alle kinderen tegelijk, in tweetallen, hun handen kunnen wassen. U hebt dan wel veel stukjes zeep nodig en voldoende handdoeken. Na de wasbeurt wordt natuurlijk met het vergrootglas gecontroleerd of de handen goed schoon zijn.

Situatie

Kring

Bedoeling

Kennis en attitude over specifieke aspecten van gezond gedrag (17.1.2).

Materiaal

Stukje(s) zeep, handdoeken, eventueel een nagelborsteltje. Een aantal vergrootglazen.

Leerlijn

- ☒ Groep 1.
- ☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Welke kinderen wassen na een tijdje zelf hun handen, als die vies zijn? Bijvoorbeeld als ze naar de wc. zijn geweest?

Eenden kunnen kinderen boeien met hun waggelende gang, hun spetteren, duiken en kwekken. Vooral jonge eendjes trekken vaak de aandacht.

In de kring vertelt u een verhaal over een eendenfamilie. Het verhaal gaat ongeveer zo.

Vader en moeder eend zijn op zoek naar een woonplekje. De eierschalen gaan open en er komen vier eendjes uit. Na een poosje trekken pa en ma met hun gezin naar een grotere waterplas. Tijdens deze tocht verdwaalt het kleinste eendje, dat achteraan loopt. Gelukkig vinden twee kinderen het verdwaalde eendje en brengen het naar de waterplas, waar pa en ma eend met veel kabaal hun vreugde uiten. De vreugde wordt helemaal compleet, wanneer de kinderen ook nog brood strooien.

Na het verhaal gaat u met de kinderen naar een plekje in de buurt (vijver in het park of misschien bij de ouders van een van de kinderen) om eenden te bekijken en te voeren. (Als er geen eenden in uw buurt te vinden zijn, vertoont u een diaserie of (video)film over eenden.)

Van tevoren en tijdens de wandeling spoort u de kinderen aan goed te letten op dingen die ze ook in het verhaal hebben gehoord.

Zie je een paar (pa en ma eend)?

Zie je een eend op zijn kop in het water naar voedsel zoeken?

('Grondelen' noemen ze dat.)

Zie je hoe een eend neerkomt op het water? (Vaak raakt hij het water eerst een paar keer, voordat hij definitief neerkomt en dat spettert flink.)

Zijn er eenden die een nest hebben en aan het broeden zijn?

Zijn er jonge eendjes? Zie je de zwemvliezen aan hun poten? Is er misschien een piepend eendje dat naar zijn ouders zoekt?

Zie je ook hoe een eend de druppels van zich afschudt en (droog) verder wandelt?

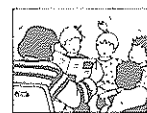
Hoe pakken eenden met hun grote snavel de stukjes brood?

Terug in de klas doen de kinderen de waggelende en duikende eendjes na. Uw liedbundel bevat vast wel een toepasselijk lied dat daarbij gezongen kan worden.

Variatie

De kinderen maken op tekenpapier 'wasco-eenden' of 'wasco-eendeveren'. Wanneer ze de tekeningen onder de druppende kraan houden, kunnen ze de druppels er later afschudden, net zoals eenden dat doen.

Situatie

Kring

Buitenwerk

Bedoeling

Anticiperen op gebeurtenissen (via observatie, verwoording en afbeelding) (15.2).

Bekijken en vergelijken van dieren rondom de school (16.4.4).

Materiaal

Tekenpapier en wasco.

Organisatie

Het is aan te bevelen het verhaal enigszins voor te bereiden.

Sluit met vragen tijdens de wandeling aan bij wat de kinderen ontdekken. Die vragen zijn waarschijnlijk belangrijker dan de richtvragen uit de les!

Jaarkalender

Voorjaar maart - mei.

Leerlijn

☐ Groep 1.

☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Ontdekken de kinderen uit zichzelf van alles over het gedrag van eenden? Wat dan? Is het nodig dat u richtvragen stelt?

De sloot is een boeiende samenleving van planten en dieren. In dit lesidee halen we slootdiertjes in de klas. Als er in de buurt van de school een sloot ligt, is het mogelijk om daar met de kinderen zelf slootwater en diertjes te gaan halen. Bij een aquariumspeciaalzaak kunt u overigens vrijwel alle slootdiertjes kopen. Voordat u de diertjes haalt of koopt, richt u een aquarium in. U zorgt voor een ruim, glazen (of plastic) aquarium, zand en grind voor op de bodem, enkele waterplantjes en (liefst echt) slootwater. In de bak doet u een paar waterdiertjes zoals: stekelbaarsjes, watervlooien, watertorren, waterslakken. Lukt het u niet om aan een stekelbaarsje te komen, dan kunt u ook rode cichliden (aquariumvissen) kopen. Qua gedrag is deze vissoort te vergelijken met de stekelbaars. Het water in de bak mag niet te koud zijn, ongeveer twaalf graden Celsius. Het water dat u overhoudt, bewaart u om de bak later wat bij te kunnen vullen. In de ontdekhoek gaan de kinderen naar het aquarium kijken. U stimuleert hen om gericht te kijken:

Let eens goed op hoe de diertjes eruitzien: pootjes, vleugels, kleur. Ga eens uit van je eigen lichaam. Zie je: ogen, mond, oren, een neus? Hoe komen de diertjes vooruit?

Let eens goed op de ademhaling van de visjes. Wij halen adem door onze mond. Daarbij gaat onze borstkas op en neer. Zie je bij de vissen iets aan de kop bewegen? Is de bek open of dicht?

Wat zie je de vissen opeten (watervlooien)?

Terwijl één groepje naar het aquarium kijkt, laat u een paar andere groepjes met vergrootglazen naar het slootwater kijken. Dat slootwater hebt u hiertoe op een aantal witte borden uitgeschept. De beestjes zijn dan heel goed te zien.

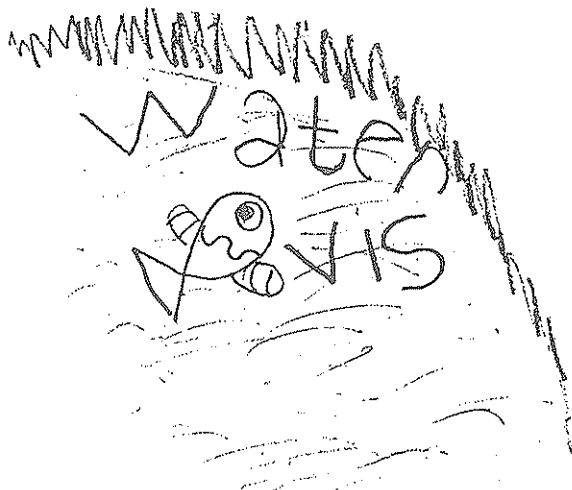
Wat voor beestjes zie je allemaal?

Hebben ze pootjes, vleugels, lange lijfjes, een grote of een kleine kop?

Met wat extra slootwater en waterplantjes kunt u de waterdiertjes een paar dagen in de klas houden. Zorgt u er wel voor dat alles weer op tijd terug wordt gezet in een sloot of in een echt aquarium!

Variatie

Als het geregend heeft, laat u een paar kinderen met een pollepel water uit een plas op het schoolplein scheppen. Het 'plaswater' wordt in de ontdekhoek bestudeerd. Aan de kinderen die gaan scheppen vraagt u ook om eens heel stilletjes bij een waterplas te gaan zitten en goed te kijken naar wat er in, boven en om de plas allemaal te zien is.

Situatie

Buitenwerk

Hoekenwerk

Bedoeling

Verkennen van de omgeving; onderscheiden en benoemen (16.1).

Ervaringen en kennis opdoen met en van dieren (16.4).

Materiaal

Slootwater.

Glazen (plastic) bak (aquarium).

Slootdiertjes: stekelbaarsjes, watertorren, watervlooien, waterslakken en (eventueel) rode cichliden.

Vergrootglazen; witte bordjes. Pollepel.

Organisatie

Als u met de kinderen water uit de sloot gaat scheppen, hebt u hulp nodig van ouders. Stekelbaarsjes hebben veel zuurstof nodig. Zet het aquarium dus op een lichte plaats (niet in de zon) en zorg voor voldoende waterplanten. Ze eten alleen levend voer: watervlooien en muggelarven. Deze kunt u bij een aquariumspeciaalzaak kopen. Eventueel geeft u ze fijngesneden regenwormen.

Jaarkalender

Lente en zomer zijn de meest geschikte seizoenen.

Leerlijn

☐ Groep 1.

☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Zijn de kinderen in staat om hun ervaringen goed onder woorden te brengen?

Merken ze verschillen in voortbeweging op?

Druppel hier, druppel daar,
Flip, flap, floep.
Druppel hier, druppel daar,
Blip, blap, bloep.
Druppel hier, druppel daar.
Ik ben klaar!

Druppels fascineren ieder kind. Ze komen op je neus, tegen je wang, ze vallen langs het vensterglas of komen uit de kraan. Kun je zelf ook druppels maken? Zeker!

Een groepje kinderen zit rond een tafel. Op de tafel staan een paar glazen water en er liggen enkele stukken zacht en hard karton. (De boven- en onderkant van een schrijfblok zijn hiervoor zeer geschikt.) Er liggen ook dunne en dikke rietjes bij. U start een gesprekje en stimuleert de kinderen door vragen te stellen.
Hoe krijg ik het water van het ene in het andere glas?
Hoe zou ik druppels kunnen maken?

U laat hen om beurten iets proberen. Dan laat u zien dat u water in het rietje vast kunt houden door met een vinger- of duimkussentje het rietje aan de bovenkant dicht te drukken. Zo kun je steeds een beetje water ergens naar toe brengen, zonder te knoeien! Laat hen maar experimenteren! Wanneer het 'overhevelen' lukt, gaat het groepje op twee stukken karton druppels 'maken'. Dit geeft op poreus karton prachtige ronde vlekken. Op glad karton blijven de druppels heel lang liggen (misschien wel tot de volgende dag). Laat de kinderen nu experimenteren en hun bevindingen vertellen: Overhevelen uit een voller glas geeft meer (grotere) druppels. Een dunner rietje geeft een kleinere druppel; een dik rietje zorgt voor een grotere druppel.
Op een stuk karton laat u een bepaald aantal druppels maken. Wat zie je de volgende dag op het poreuze karton?
Wat gebeurt er als je het rietje niet dichthoudt of als het omknikt?

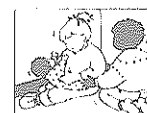
Variatie

Water een kleurtje geven met behulp van ecoline (extra effect, druppels blijven zichtbaar) of met gekleurd karton laten werken. Gekleurde verdruppels of druppels van Oostindische inkt op papier met een rietje uit elkaar blazen. Zo ontstaan allerlei vormen.

Situatie

Kring

Hoekenwerk

Bedoeling

Structureren van ruimtelijke situaties in het platte vlak (14.4.2).

Anticiperen op gebeurtenissen (via observatie, verwoording en afbeelding, dagelijks tijds-besef) (15.2).

Ervaring en kennis opdoen met en van de niet levende natuur (aarde, water, lucht, vuur) (16.7).

Materiaal

Bekers/glazen (doorzichtig), dikke en dunne rietjes. Stukken karton (glad en poreus).

Organisatie

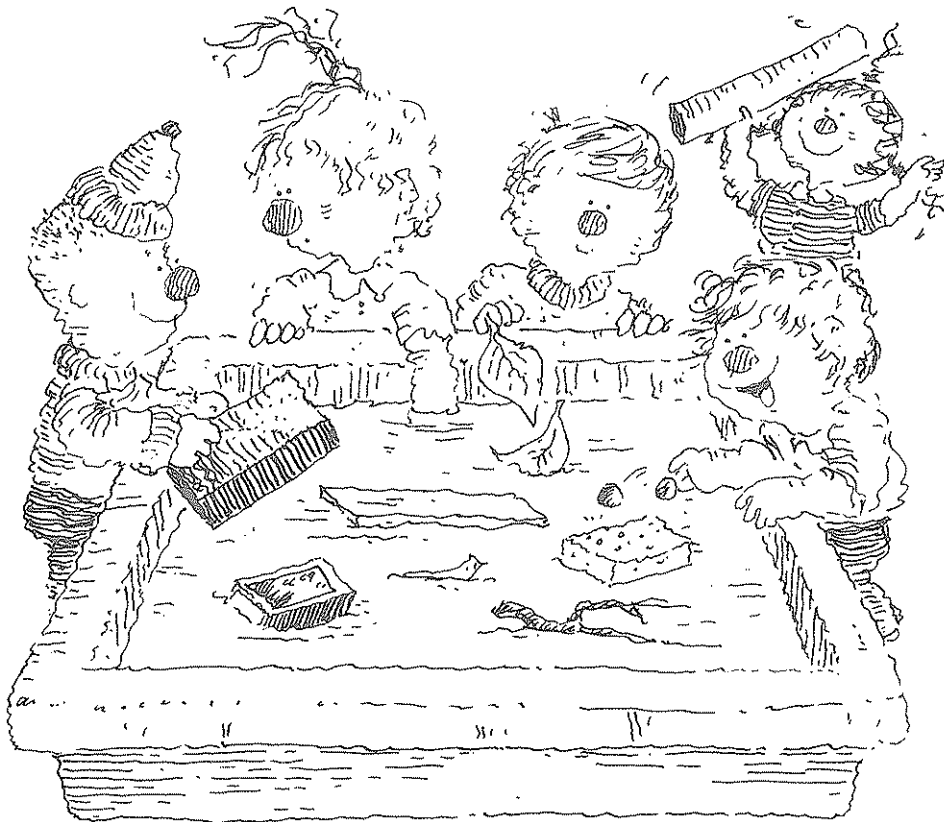
Wanneer u de kinderen vrij wilt laten experimenteren, kunt u hen beter per groep in de natte hoek laten werken.

Leerlijn

- ☐ Groep 1.
- ☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Wie gaat helemaal op in het spel met de druppels en wie richt zich op de precieze uitvoering van de opdracht?

De watertafel is helemaal gevuld. Een aantal kinderen (drie of vier) gaat experimenteren. Wat blijft drijven? Wat zinkt? De kinderen kunnen hiervoor allerlei materiaal gebruiken: kurken, lucifersdoosjes, bladeren, takjes, papier, zand, knikkers, kralen, bekertjes, stukjes tempex, enzovoort. Het materiaal kunnen ze zelf zoeken in de klas en buiten op de speelplaats.

Als ze een poosje geëxperimenteerd hebben, begint u een gesprekje: Wat zie je gebeuren?
Wat blijft op het water liggen (drijven)?
Welk materiaal gaat onder (zinkt)?
Hoe zou dat komen, denken jullie?

U geeft ook een aantal opdrachten:

Probeer eens hoeveel water er in een bekertje kan, voordat het zinkt. Hoeveel spullen kun je op een drijvend latje leggen, voordat dat latje naar de bodem zakt?

Maak eens golven als er een heleboel dingen in het water liggen. Wat gebeurt er?

Wat gebeurt er als je iets tegen de bodem duwt en daarna loslaat?

Geef ook opdracht om de spulletjes in twee groepen te verdelen: een 'drijfgroep' en een 'zinkgroep'. Ter controle laat u de kinderen uit elke groep een aantal spullen pakken en in het water leggen: was de indeling goed? Wat gebeurt er met dingen die heel nat zijn geworden?

Als afsluiting mogen de kinderen in tweetallen een spelletje doen. Ieder kind krijgt een bekertje, gevuld met knikkers en zet dat in het water. Door te blazen moeten de kinderen proberen hun bekertje naar de overkant van de bak te krijgen. Maar let op: botsen mag niet!

Situatie

Hoekenwerk

Bedoeling

Ervaringen en kennis opdoen met en van eenvoudige natuurverschijnselen (drijven, zinken) (16.8).

Materiaal

Takjes, bladeren, bekertjes, knikkers, houten latjes, lucifersdoosjes, kurken, stukjes papier, veertjes, kwasten, metalen voorwerpen, ballons, eikels.

Organisatie

U hebt een aantal materialen bij de watertafel gelegd. De kinderen mogen zelf op zoek gaan naar allerlei ander materiaal.

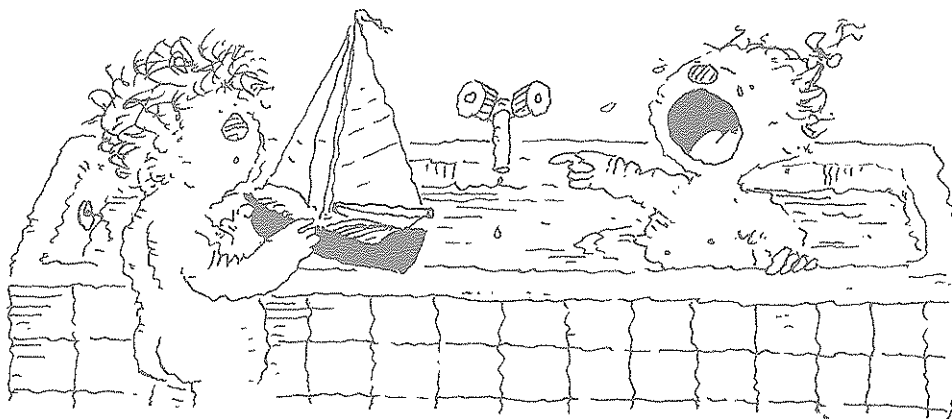
Leerlijn

- ☐ Groep 1.
- ☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Kunnen de kinderen de begrippen *zwaar* en *licht* gebruiken in relatie met drijven en zinken?

Zien ze dat het al dan niet blijven drijven van bepaalde voorwerpen te maken heeft met het feit dat het water beweegt of juist niet?

Spetter, pieter, pater,
lekker in het water.
Ga maar vast naar huis;
ik kom een druppel later.

Van de c.d. *Alfred Jodocus Kwak* door Herman van Veen (Polydor b.v.).

U neemt een handdoek, een stukje zeep en een washandje mee in de kring en doet even alsof u onder de douche staat. De kinderen zullen uw 'act' vlug herkennen. Vraag hun of ze kunnen vertellen wanneer ze zich thuis (moeten) wassen en wat ze daarbij gebruiken. De een zal 's morgens onder de douche gaan, de ander 's avonds in bad. Wie wast zich 's morgens aan de wastafel en gaat 's avonds onder de douche of in bad? Wie spettert maar een beetje met het water (omdat hij wassen niet leuk vindt)?

Wat doe je in bad? Schuim, speelgoed, met broertje/zusje, spelen, zitten, liggen of op je knieën?

Wat doe je in de douche? Gaat lekker snel, je blijft staan, je hebt minder/geen speelgoed.

De kinderen zullen al vertellend wel een hoop verschillen kunnen noemen. In elk gezin zal het 'in bad gaan' anders verlopen. Binnen elk gezin zal het ook niet iedere dag op dezelfde manier verlopen: op zondag gaat het soms een beetje anders... of als er iemand komt logeren. En het gaat natuurlijk anders, als je bij oma bent of uit logeren gaat. Op welke dagen was je je? Wanneer was je je niet? Zo kunt u de dagen van de week met de kinderen 'oefenen'.

Waaróm was je je eigenlijk? Omdat je vies bent, want je hebt in de zandbak gespeeld. Omdat je heel erg bezweet bent en dan is een douche of bad lekker verfrissend.

Tijdens de werkles kunt u de kinderen een teken-, knip en/of plakopdracht geven naar aanleiding van het thema 'Zo was ik me'. Als dat wassen 's ochtends duidelijk anders gebeurt dan 's avonds, kunt u overwegen de opdracht in tweeën te delen, waardoor dat verschil extra zichtbaar gemaakt wordt. Noteer er de woorden *ochtend* en *avond* bij. En welke dag is het?

Variatie

Misschien hebben de kinderen foto's van 'wasmomenten'. Die kunt u verzamelen en op een grote plaat plakken.

Als u een babybadje, wat handdoeken, washandjes en stukjes zeep in de poppenhoek legt, kunnen de poppen eens echt in bad. U kunt de 'washoek' naar eigen inzicht uitbreiden.

Situatie

Kring

Werkles

Bedoeling

Ontdekken van en ervaringen opdoen met aspecten van tijd (tijdsbeleving, dagelijks tijdsbesef) (15.1).

Lichaamsverzorging (17.1).

Materiaal

Handdoeken, washandjes en stukjes zeep.

Tekenmateriaal.

Knip- en plakmateriaal.

Leerlijn

☐ Groep 1.

☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Is er bij de kinderen in uw groep voldoende aandacht voor lichaamsverzorging?

Is er begrip voor elkaars situatie?

Herkennen ze ook veranderingen in hun eigen 'washandelingen', als ze in een andere situatie komen? (Bij oma, op de camping, enzovoort.)

U vraagt één van de kinderen om de kraan open te draaien. Hé, er komt geen water uit! Hoe kan dat nou? Laten we eens een andere kraan proberen: bij de toiletjes, bij de wasbakken. Ook al niets. Misschien weet één van de kinderen wat er gebeurd is. U vertelt dat u een andere kraan (hoofdkraan) hebt dichtgedraaid. Met de kinderen gaat u in de waterput kijken. Daar zien ze de hoofdkraan. Ze zien ook dat er allerlei pijpen uit de grond komen. Water komt uit de kraan. Ja natuurlijk! Maar hoe komt dat water nu in de kraan? Hierover gaan we in dit lesidee praten. En we gaan zelf een waterleiding aanleggen.

In de klas hebt u een slang aan de kraan van het aanrechtje vastgemaakt (dit is het waterleidingbedrijf). Het andere uiteinde van de slang steekt u in een jerrycan met een kraantje (dat is het huis). U zet de jerrycan op een verhoging op de watertafel. De kinderen mogen nu kopjes en bakjes met water vullen.

Aan de hand van deze opstelling legt u aan de kinderen uit dat het water ergens vandaan komt, voordat het de school en de huizen binnenstroomt. Op het bord staat in grote lijnen de waterleiding in het lokaal of die in de school getekend. De kinderen zien op de tekening dat er allerlei pijpen door en onder het gebouw lopen. Die pijpen komen vanaf de straat het gebouw binnen en eindigen bij verschillende kranen.

Het water uit de kraan komt dus via allerlei pijpen binnen. Maar waar komen die pijpen vandaan? U gaat nog eens terug naar het aanrechtje met de slang aan de kraan: het waterleidingbedrijf. U vertelt de kinderen dat het water uit de grond wordt opgepompt en in een grote fabriek (waterleidingbedrijf) schoongemaakt (gezuiverd). Vanuit het waterleidingbedrijf wordt het water naar de huizen gepompt. Als het water gebruikt is, loopt het ook weer via pijpen en buizen weg.

In groepjes gaan de kinderen nu een waterleiding onder huizen aanleggen. Voor elke groep hebt u nodig: een grote kartonnen doos, een aantal kleinere doosjes (yoghurtpak, luciferdoosjes), strookjes papier en lege rolletjes (toiletpapier, keukenpapier). Eerst worden, boven de grond, de huizen gebouwd, daarna wordt het buizen- en pijpenstelsel aangelegd.

De pijpen die het water naar binnen brengen, worden blauw geverfd, de uitgaande pijpen rood.

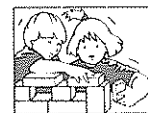
Variatie

Schoonmaken (zuiveren) van water: u gooit in een emmer water wat stukjes kurk, blaadjes, steentjes en dergelijke. Over een andere (lege) emmer spant u een stuk fijne vitrage. De kinderen gooien het water van de ene emmer in de andere. Het vuil blijft op het stuk vitrage achter. Het resultaat is: schoon water!

Situatie

Kring

Werkles

Bedoeling

Oriëntatie in de ruimte naar plaats, betekenis en functie (14.5).

Kennis en ervaring opdoen van en met de omgeving waarin we leven (17.3.1).

Materiaal

Grote kartonnen dozen (voor elk groepje één); kleinere dozen: verpakkingen van melk, lucifers, liga; lege rollen van toilet- en keukenpapier; stroken papier van verschillende kleuren.

Lijm, scharen en verf materiaal.

Organisatie

Voor u met dit lesidee begint, moet u eerst de hoofdkraan van het water - in elk geval voor uw afdeling - dichtdraaien. Vergeet u niet uw collega's daarover te informeren. Denkt u er ook aan om de kranen die worden opengedraaid zonder dat er water uitkomt, weer dicht te draaien. En zet de hoofdkraan weer open.

Op de achterkant van het bord hebt u in grote lijnen de waterleiding in de school getekend.

Leerlijn

- ☐ Groep 1.
- ☐ Groep 2.

Observatie/evaluatie

Leggen de kinderen het verband tussen de pijpen die ze in de waterput uit de grond zien komen en de pijpen die onder het gebouw lopen?

Begrijpen de kinderen dat het water ook weer afgevoerd moet worden?